

KARTA CHARAKTERYSTYKI NIEBEZPIECZNEJ SUBSTANCJI CHEMICZNEJ

COOLANT AF EXTREME CONCENTRATE

1. Identyfikacja substancji/preparatu* chemicznej i przedsiębiorstwa

Nazwa produktu	COOLANT AF EXTREME CONCENTRATE
Wzór chemiczny	Nie dotyczy.
Zastosowanie substancji / mieszaniny	Produkty konsumpcyjne: Automotive antifreeze (antyfryzów motoryzacyjnych)

Valvoline Europe
Division of Ashland Inc.
Wieldrechtseweg 39
3316 BG Dordrecht

Ashland Poland Sp. z o.o. (Importer)
Valvoline Polska
ul. Jutrzenki 75

02-230 Warszawa

Holandia

Polska

Tel. Nr: +31 78 6543 500

Tel. Nr: 0-22 334 40 50

Faks: +31 78 6543 531

Faks: 0-22 334 40 60

Telefon awaryjny +49 621 60-43333 (Niemcy)

Faks: +49 621 60-92664 (Niemcy)

2. Skład i informacja o składnikach

Substancja/Preparat Preparat

Nazwa składnika	Numer CAS	% wagowo	Numer EC	Klasyfikacja*
Glikol etylenowy	107-21-1	80 - 95	203-473-3	Xn; R22
2-Ethylhexanoic acid (sól sodowa)	19766-89-3	2 - 5	243-283-8	Repr. Cat. 3; R63
<i>*Patrz Sekcja 16 - pełny tekst zadeklarowanych wyżej Fraz-R</i>				

Uwaga: * Limity zawodowe dawek, jeśli są dostępne, są wymienione w części 8

3. Identyfikacja zagrożeń

Preparat ten jest zaklasyfikowany jako niebezpieczny w rozumieniu Dyrektywy Unii Europejskiej 1999/45/EC z poprawkami.

Klasyfikacja Substancja szkodliwa
R22- Działa szkodliwie po połknięciu.

Uwaga: Bardziej szczegółowe informacje dotyczące wpływu na stan zdrowia oraz ewentualnych objawów można znaleźć w rozdziale 11.

4. Pierwsza pomoc

Pierwsza pomoc

Wdychanie

Jeżeli wdychano substancję, wyjść na świeże powietrze. Jeżeli oddychanie sprawia trudności, należy podać tlen. Jeżeli osoba nie oddycha, należy zastosować sztuczne oddychanie. Zasięgnąć porady medycznej.

Spożycie

NIE wywoływać wymiotów, jeśli nie jest to zalecane przez personel medyczny. Nigdy nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej. W razie połknięcia dużych ilości tego materiału, niezwłocznie wezwać lekarza.

Kontakt ze skórą	W razie kontaktu, należy niezwłocznie spłukać skórę dużą ilością wody. Zdjąć skażoną odzież i buty. Można używać zimnej wody. Uprać odzież przed ponownym użyciem. Należy wyczyścić dokładnie buty, przed ponownym założeniem. Zasięgnąć porady medycznej.
Kontakt z okiem	Usunąć szkła kontaktowe jeżeli są. W przypadku kontaktu, niezwłocznie przemywać oczy dużą ilością wody, przez co najmniej 15 minut. Można używać zimnej wody. Zasięgnąć porady medycznej.
Informacje dla lekarza	Produkt zawiera: Glikol etylenowy . Spożycie : Ethanol (alcoholic beverages) should be administered as soon as possible in case of poisoning since the half-life time of ethylene glycol is 3 hours. Ethanol reduces the metabolism of ethylene glycol to toxic metabolites.

Uwaga: Bardziej szczegółowe informacje dotyczące wpływu na stan zdrowia oraz ewentualnych objawów można znaleźć w rozdziale 11.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Środki gaśnicze	MAŁY POŻAR: Użyć proszku gaśniczego lub CO ₂ . DUŻY POŻAR: Używać zraszania wodą, mgły lub piany. Nie używać strumienia wody.
Szczególne ryzyko narażenia	Bez szczególnego niebezpieczeństwa.
Niebezpieczne produkty rozkładu termicznego	Produkty te, to tlenki węgla (CO, CO ₂) i woda. Niektóre tlenki metali.
Ochrona strażaków	Strażacy powinni nosić aparaty oddechowe izolacyjne (SCBA) i funkcjonalną odzież (pełną odzież ochronną).
Specjalne wyposażenie ochronne dla strażaków	Nie dotyczy.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska

Osobiste środki ostrożności	Niezwłocznie skontaktować się z personelem ratunkowym. Wyłącznie do użytku upoważnionego personelu. Używać odpowiedniego sprzętu ochronnego (część 8).
Zabezpieczenia środowiskowe	Należy unikać rozprzestrzeniania się rozlanego materiału jego spływania do gleby lub kontaktu z glebą, ciekami wodnymi, drenami i kanalizacją.
Metody usuwania	Jeżeli personel ratunkowy jest niedostępny, należy zebrać rozlany materiał. W przypadku niewielkiego rozlania, należy dodać substancję absorbującą (przy braku odpowiedniej substancji można użyć piasku), zebrać materiał i umieścić w szczelnym pojemniku, przeznaczonym do usunięcia. Jeżeli rozlana substancja zajmuje duży obszar, należy zabezpieczyć go wałem ochronnym, aby zapobiec przedostawaniu się rozlanej substancji do zbiorników wodnych i wód. Umieścić rozlany materiał w pojemniku nadającym się do likwidacji.

Uwaga: Patrz Sekcja 8 - osobiste wyposażenie ochronne, oraz Sekcja 13 - usuwanie odpadków.

7. Postępowanie z substancją/preparatem* i jej/jego* magazynowanie

Postępowanie się	Przechowywać pod zamknięciem. Przechowywać z dala od źródeł ciepła. Trzymać z dala od źródeł ognia. Opróżnione pojemniki grożą pożarem, usunąć pozostałości pod okapem wyciągowym. Nie spożywać. Nie oddychać parami lub mgłą (vapour/spray). Nosić odpowiednią odzież ochronną. W przypadku spożycia, należy natychmiast zwrócić się po pomoc medyczną i pokazać pojemnik lub etykietę. Trzymać z dala od niekompatybilnych materiałów, takich jak silnymi utleniaczami, kwasy.
Przechowywanie	Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty. Pojemnik należy przechowywać w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu. Przechowywać pomiędzy 0 do 35°C (32 do 95°F).
Materiał opakowaniowy	
Zaleca się	Stosować oryginalny pojemnik.

8. Kontrola narażenia i środki ochrony indywidualnej

Nazwa składnika

Glikol etylenowy

Limity ekspozycji zawodowej

Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Polska, 11/2002).

STEL: 50 mg/m³ 15 minut (minuty). Postać: Wszystkie formy

TWA: 15 mg/m³ 8 godzin. Postać: Wszystkie formy

Kontrole ekspozycji

Środki inżynierskie

Zapewnić wentylację wyciągową lub inną technikę kontroli, aby utrzymać stężenie par w powietrzu poniżej ich granicznych wartości. Upewnić się, że miejsce do mycia oczu i prysznice znajdują się w pobliżu stanowiska pracy.

Środki zachowania higieny

Po pracy ze związkami i przed jedzeniem, paleniem, korzystaniem z ustępu/toalety i przed pójściem spać, Należy Myć ręce, przedramiona i twarz.

Ochrona dróg oddechowych

W razie niewystarczającej wentylacji, należy nosić odpowiednią maskę.

Ochrona rąk

Rękawice nieprzepuszczalne.

Ochrona oczu

Okulary ochronne.

Ochrona skóry

Fartuch.

9. Właściwości fizykochemiczne

Stan fizyczny

Ciecz.

Kolor

Przejrzysty. Czerwony.

Zapach

Łagodny.

Temperatura wrzenia

>160°C (320°F)

Temperatura topnienia

<0°C (32°F)

Gęstość względna

1.12 g/cm³ (15.6°C / 60.1°F)

pH

8.4 [Zasadowy.]

Temperatura zapłonu

Tygiel zamknięty: >120°C (248°F).

Gęstość pary

Najwyższa znana wartość to 0.7 (Powietrze = 1) (Woda).

Szybkość parowania

0.36 (Woda) w porównaniu z Octan butylu.

Limity eksplozji

Największy znany zakres to Niższy: 3.2% Górny: 15.3% (Glikol etylenowy)

Temperatura samozapłonu

Najniższa znana wartość to 400°C (752°F) (Glikol etylenowy).

Prężność pary

Najwyższa znana wartość to 2.33 kPa (17.5 mm Hg) (w 20°C) (Woda).

Rozpuszczalność

Łatwo rozpuszczalne w zimnej wodzie.

Lepkość

Kinetyczny: 20 cSt

Kinetyczny (40C): 20 cSt

10. Stabilność i reaktywność

Stabilność

Produkt jest trwały.

Warunki, których należy unikać

otwarty ogień i żarzące się materiały (naked flame and incandescent material)

Materiały, których należy unikać

Reaguje z silnymi utleniaczami, kwasy.

Niebezpieczne produkty rozkładu

Produkty te, to tlenki węgla (CO, CO₂) i woda. Niektóre tlenki metali.

11. Informacje toksykologiczne

Potencjalne ostre działanie na zdrowie

Kontakt ze skórą

Niedostępne.

Kontakt z okiem

Niedostępne.

Uczulenie

Niedostępne.

Silna toksyczność

Nazwa składnika

Test

Wynik

Droga

Gatunki

COOLANT AF EXTREME CONCENTRATE

Glikol etylenowy	LD50	4700 mg/kg	Doustnie	Szczur
	LD50	1650 mg/kg	Doustnie	Kot.
	LD50	5500 mg/kg	Doustnie	Mysz
	LDLo	398 mg/kg	Doustnie	human
	LDLo	786 mg/kg	Doustnie	human
2-Ethylhexanoic acid (sól sodowa)	LD50	3000 mg/kg	Doustnie	Szczur
	LD50	1260 mg/kg	Skórny	Królik

Potencjalne chroniczne działanie na zdrowie

Nazwa składnika	Działanie rakotwórcze	Działanie mutagenne	Toksyczność rozwojowa	Działanie upośledzające na rozrodczość
-----------------	-----------------------	---------------------	-----------------------	--

2-Ethylhexanoic acid (sól sodowa) Repr. Cat. 3; R63

Karcynogenność Niedostępne.

Mutagenność Niedostępne.

Wpływ na rozwój i działanie teratogenne Niedostępne.

Toksyczność dla układu rozrodczego Niedostępne.

Objawy wynikające z nadmiernej ekspozycji

Wdychanie Niedostępne.

Spożycie Niedostępne.

Kontakt ze skórą Niedostępne.

Kontakt z okiem Niedostępne.

Inne działania niepożądane Niedostępne.

Dodatkowa informacja Możliwe powstanie wad wrodzonych, zawiera materiał, który może spowodować wady wrodzone. (2-Ethylhexanoic acid (sól sodowa))

12. Informacje ekologiczne

Dane o ekotoksyczności

Silna toksyczność

Nazwa składnika	Gatunki	Okres	Wynik
Glikol etylenowy	Pimephales promelas (LC50)	96 godzin	8050 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 godzin	>10000 mg/l
	Lepomis macrochirus (LC50)	96 godzin	27540 mg/l
	Oncorhynchus mykiss (LC50)	96 godzin	41000 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 godzin	49000 mg/l
	Pimephales promelas (LC50)	96 godzin	53000 mg/l

Pozostałe informacje ekologiczne

Trwałość/degradowalność

Nazwa składnika	BOD ₅	COD	ThOD
Glikol etylenowy	0.89 g O ₂ /g		
Nazwa składnika	Okres połowicznego rozkładu w środowisku wodnym	Fotoliza	Podatność na rozkład biologiczny
Glikol etylenowy			Łatwo

Zdolność bioakumulacji

Nazwa składnika	LogP _{ow}	BCF	Potencjalne
Glikol etylenowy	-1.3		niskie

Trwałość/degradowalność Nieokreślony.

13. Postępowanie z odpadami

Metody likwidowania

Tworzenie odpadów powinno być unikane lub ograniczane do minimum, jeśli możliwe. Należy unikać rozprzestrzeniania się rozlanego materiału jego spływania do gleby lub kontaktu z glebą, ciekami wodnymi, drenami i kanalizacją. Utylizacja niniejszego produktu, roztworów lub produktów pochodnych powinna w każdym przypadku być zgodna z wymogami ochrony środowiska i legislacji związanej z utylizacją odpadów a także z wymogami władz lokalnych.

Europejski katalog Odpadów (EWC)

16 01 14*

Niebezpieczne Odpady

Tak.

Dodatkowa informacja

14. Informacje o transporcie

Transport drogowy/kolejowy

Numer UN

Brak przepisów.

Nazwa Transportowa

-

Klasa ADR/RID

-

Inne informacje

Uwagi
Nie kontrolowany według ADR (Europa).

Morze

Numer UN

Brak przepisów.

Nazwa Transportowa

-

Klasa IMDG

-

Inne informacje

Uwagi
Nie kontrolowany według IMDG.

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych

Użycie produktu

Klasyfikacja oraz oznakowanie zostały wykonane zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej 67/548/EEC, 1999/45/EC, włącznie z poprawkami oraz zgodnie z zamierzonym zastosowaniem.
- Zastosowania konsumpcyjne, Zastosowania przemysłowe.

Przepisy UE

Symbol(e) niebezpieczeństwa

Substancja szkodliwa

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (zwroty R)

R22- Działa szkodliwie po połknięciu.

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania preparatu (zwroty S)

S2- Chronić przed dziećmi.
S29- Nie wprowadzać do kanalizacji.
S46- W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - pokaż opakowanie lub etykietę.

Zawiera

Glikol etylenowy

203-473-3

Dodatkowe ostrzeżenia

Nie dotyczy.

Zabezpieczony

Nie dotyczy.

Dotykowe ostrzeżenia przed niebezpieczeństwem

Tak, dotyczy.

Dyrektywa dotycząca Ograniczeń Handlu i Zastosowania

Nie dotyczy.

Polska

Wykaz obowiązujących w Polsce przepisów dotyczących Kart Charakterystyki Substancji Niebezpiecznych:
 Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. nr 11, poz. 84 z późn. zmianami).
 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem (Dz. U. nr 199, poz. 1948).
 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 3 lipca 2002 r. w sprawie karty charakterystyki substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego (Dz. U. nr 140, poz. 1171) wraz z późniejszymi zmianami.
 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171, poz. 1666).
 Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 2 września 2003 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz. U. nr 173, poz. 1679).
 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 217, poz. 1833).
 Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 11 września 1996 r. w sprawie czynników rakotwórczych w środowisku pracy oraz nadzoru nad stanem zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. nr 121, poz. 571).
 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 129, poz. 844 oraz z 2002 r. Dz.U. nr 91, poz. 811).
 Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (zał. Do Obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 lipca 2002 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie przeciwpożarowej Dz. U. nr 147, poz. 1229).
 Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3 listopada 1992 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. nr 92, poz. 460 z późn. zmianami)
 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. nr 87, poz. 798).
 Rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 5 listopada 1991 r. w sprawie klasyfikacji wód oraz warunków, jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód lub do ziemi (Dz. U. nr 116, poz. 503).
 Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628 z późn. zmianami).
 Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112, poz. 1206).
 Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. nr 63, poz. 638 z późn. zmianami).
 Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199, poz. 1671).
 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu i sposobu stosowania przepisów o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych do transportu odpadów niebezpiecznych (Dz. U. nr 236, poz. 1986).
 Umowa europejska dotycząca międzynarodowego transportu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) (Dz. U. z 2002 r. nr 194, poz. 1629).

16. Inne informacje

Pełny tekst zdań R, o których mowa w rozdziałach 2 i 3 - Polska

Pełny tekst klasyfikacji, o której mowa w rozdziałach 2 i 3 - Polska

Komentarze dotyczące wersji

Historia

Data wydruku 20-06-2005.
Data wydania 05-10-2004.
Data poprzedniego wydania 28-06-2004.
Wersja 3.22

Valvoline i logo Valvoline są zastrzeżonymi znakami handlowymi Ashland Inc.

Informacje dla czytelnika

*R63- Możliwe ryzyko szkodliwego działania na dziecko w łonie matki.
 R22- Działa szkodliwie po połknięciu.*

*Repr. Cat.3 - Toksyczne dla układu rozrodczego Kategoria 3
 Xn - Szkodliwy, jeśli wdychany.*

 Wskazuje informacje, które zmieniły się od czasu poprzedniej wersji.

Zgodnie z naszym stanem wiedzy, tu zawarte informacje są dokładne. Jednak żaden z wymienionych tutaj dostawców ani jego oddziałów, nie ponosi odpowiedzialności za dokładność i kompletność przedstawionych informacji. Za ostateczne określenie przydatności każdego materiału jest odpowiedzialny wyłącznie użytkownik. Wszystkie materiały mogą spowodować nieznane niebezpieczeństwa i powinny być ostrożnie używane. Mimo, że pewne zagrożenia zostały tu opisane, nie możemy zagwarantować, że są to jedyne istniejące niebezpieczeństwa.